

## BM Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme...

**Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme, 9 Aralık 1999'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edildi, 10 Ocak 2000 tarihinde imzaya açıldı. Türkiye, 27 Eylül 2001'de sözleşmeyi imzaladı, 10 Ocak 2002'de "beyanda bulunulmak suretiyle" onayladı.**

Sözleşmenin onaylanmasına ilişkin 4738 sayılı yasa, 10 Ocak 2002'de TBMM'de kabul edildi. Yasa, 17 Ocak 2002'de Resmi Gazete'de yayımlandı. (Sayı: 24643)

Sözleşme, taraf devletlerde terörizmin finansmanının engellenmesini, terörizme mali destek sağlanmasının suç haline getirilmesini ve bu suçun ağır cezalara tabi tutulması için gerekli önlemlerin alınmasını ve taraf devletler arasında işbirliğinin sağlanmasını amaçlıyor.

### TERÖRİZMİN FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE DAİR ULUSLARARASI SÖZLEŞME

#### GİRİŞ

İşbu Sözleşmeye Taraf Devletler,

Birleşmiş Milletler Yasası'nın, uluslararası barış ve güvenliğin idamesi ve Devletler arasında iyi komşuluk, dostluk ilişkileri ile işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesi amaç ve ilkelerini hatırd tutarak,

Terörist eylemlerin tüm şekil ve tezahürlerinin dünya çapındaki artışından duydukları derin endişeyi vurgulayarak,

BM Genel Kurulunun 24 Ekim 1995 tarih ve 50/6 sayılı Kararında yeralan BM Örgütünün 50. Yıldönümü beyannamesini hatırlatarak,

BM Genel Kurulunun bu konudaki tüm Kararlarında, özellikle 9 Aralık 1994 tarih ve 49/60 Kararı ile uluslararası terörizmin ortadan kaldırılmasını hedefleyen beyannamesini içeren ekinde, BM'e üye Devletlerin, nerede ve kim tarafından yapıldığına bakılmaksızın devletler ve halklar arasındaki dostane ilişkileri ve Devletlerin güvenliğini ve toprak bütünlüğünü tehlikeye düşürenler de dahil olmak üzere tüm terörist eylem, yöntem ve uygulamaları suç oldukları ve haklı gösterilemeyecekleri gerekçesiyle açık bir şekilde ve teyiden kınadığını keza hatırlatarak,

Uluslararası terörizmin ortadan kaldırılmasını hedefleyen tedbirler beyannamesinde, Kurul'un, Devletleri, bu sorunun tüm veçhelerini kapsayacak genel bir yasal çerçevenin mevcudiyetini temin etmek amacıyla, terörizmin tüm şekil ve tezahürleriyle önlenmesi, cezalandırılması ve ortadan kaldırılmasına ilişkin olarak yürürlükte bulunan uluslararası hukuki düzenlemelerin kapsamını acilen gözden geçirmeleri için de teşvik ettiğini not ederek,

Genel Kurulun 17 Aralık 1996 tarih ve 51/210 Kararının, 3. Paragrafının (f) bendinde, Kurul'un, Devletleri, uygun iç düzenlemelerle, teröristlerin ve gerek doğrudan, gerek hayır, kültürel veya sosyal amaçları da olan veya olduğunu iddia eden örgütler aracılığıyla veya aynı zamanda kişilerin terörist faaliyetlerin finansmanı amacıyla kullanılması da dahil olmak üzere, silâh kaçakçılığı, uyuşturucu trafiği ve haraç toplama gibi kanunsuz eylemler yoluyla dolaylı olarak karışmış örgütlerin finansmanını önlemek ve engellemek için tedbir almaya davet ettiğini ve özellikle, gerektiği takdirde, meşru sermayelerin serbest dolaşımına hiçbir şekilde hanel getirmeksizin, terörist amaçlara hizmet edeceğinden şüphelenilen mali kaynakların önlenmesi ve hareketlerin engellenmesi için hukuki düzenlemeler oluşturulması ve bu tür mali kaynakların uluslararası hareketleri konusunda bilgi değişimini yoğunlaştırmaya davet ettiğini hatırlatarak,

Genel Kurulun 15 Aralık 1997 tarih ve 52/165 Kararı ile, Kurulun Devletleri özellikle 17 Aralık 1996 tarih ve 51/210 Kararının 3. Paragrafının (a) ve (f) bentlerinde vazedildiği gibi önlemlerin uygulamaya geçirilmesini tezekkür etmeye davet ettiğini hatırlatarak,

Genel Kurulun 17 Aralık 1996 tarih ve 51/210 Kararı ile kurulan özel komitenin, terörizm konusunda mevcut

uluslararası mevzuatı tamamlamak amacıyla terörizmin finansmanının önlenmesine ilişkin bir uluslararası sözleşme taslağı hazırlamasını kararlaştırdığı 8 Aralık 1998 tarih ve 53/108 sayılı Kararını da hatırlatarak,

Terörizmin finansmanı konusunun uluslararası toplumu bütünüyle ve ciddi şekilde kaygılandıran bir sorun teşkil ettiğini mülhaza ederek,

Uluslararası terörizmin eylemlerinin sayı ve vahametinin, teröristlerin elde edebildikleri mali kaynaklarla orantılı olduğunu not ederek,

Mevcut çok taraflı hukuki belgelerin, münhasıran terörizmin finansmanı konusuna eğilmediklerini de not ederek,

Terörizmin, finansmanının engellenmesi ve faillerinin kovuşturulması ve cezalandırılması suretiyle tecziyesine yönelik etkili önlemlerin oluşturulması ve benimsenmesi amacıyla devletler arasında uluslararası işbirliğinin geliştirilmesine acilen ihtiyaç duyulduğuna kani olarak,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

### **Madde 1**

Bu Sözleşmenin amacı çerçevesinde :

1. "Fon" her ne suretle edinilmiş olursa olsun, maddi veya gayri maddi, menkul veya gayrimenkul, her türlü kıymeti ve bu kıymetler üzerinde bir mülkiyet hakkı veya çıkarı kanıtlayan, elektronik veya dijital şekilleri dahil olmak üzere, her türlü görünüşteki belge ve yasal araçları ve bu çerçevede banka kredilerini, seyahat çeklerini, para havalelerini, hisse senetlerini, teminatları, tahvilleri, kredi mektuplarını, işbu tadat sınırlayıcı olmaksızın kapsar.
2. "Hükümet veya kamu tesisi", bir Devletin temsilcilerinin, Hükümet, parlamento veya yargı üyelerinin, veya bir Devletin veya herhangi başka bir kamu makam veya biriminin yetkililerinin veya personelinin, veya bir hükümetlerarası örgütün yetkililerinin veya personelinin, resmi görevleri çerçevesinde kullandıkları veya işgal ettikleri, sürekli veya geçici özelliği bulunan tüm tesis veya taşıt aracını kapsar.
3. "Getiri" 2. Maddede tanımlanan türde bir suçun işlenmesi sonucunda doğrudan veya dolaylı olarak edinilen fonları veya böyle bir suçun işlenmesi sayesinde doğrudan veya dolaylı olarak temin edilen fonları kapsar.

### **Madde 2**

1. Herhangi bir kişi, her ne suretle olursa olsun, tümüyle veya kısmen, aşağıda tadat edilen eylemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılması niyetiyle veya kullanılacağını bilerek, doğrudan veya dolaylı olarak, yasa dışı bir şekilde ve kasten, fon sağlamakta veya toplamakta ise, bu Sözleşmeyi ihlâl eder :

a) Ekte tadat olunan andlaşmaların herhangi biri kapsamında ve vazettiği tanım çerçevesinde suç teşkil eden eylem,

b) Niteliği veya kapsamı itibariyle, bir halkı korkutmak, ya da bir hükümeti veya uluslararası örgütü herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye veya gerçekleştirmekten kaçınmaya zorlamak amacını gütmesi halinde, bir sivilin ya da bir silâhli çatışma durumunda muhasemata doğrudan katılmayan herhangi başka bir kişiyi öldürmeye veya ağır şekilde yaralamaya yönelik diğer tüm eylemler.

2. a) İşbu maddenin 1 inci paragrafının (a) bendinde sözü geçen ekte yer alan bir Andlaşmaya taraf olmayan bir Taraf Devlet onay, kabul, uygun bulma ya da katılma belgesini tevdi ederken, bu sözleşmenin o Taraf Devlete uygulanması halinde, bahsekonu andlaşmanın anılan ekte yer almaması gerektiğini beyan edebilir. Bu beyan, sözkonusu andlaşma Taraf Devlet için yürürlüğe girdiği anda geçerliliğini yitirir ve Taraf Devlet bu hususu depoziter Devlete bildirir;

b) Bir Taraf Devlet ekli listede yer alan andlaşmalardan herhangi birine taraf olmaktan çıktığında, söz konusu

andlaşma konusunda işbu maddede öngörülen beyanda bulunabilir.

3. Bir eylemin 1 inci paragraf anlamında bir suç oluşturması için, fonun, işbu maddenin 1 inci paragrafının (a) ve (b) bentlerinde yeralan bir suçun işlenmesi için fiilen kullanılmış olması gerekli değildir.

4. İşbu maddenin 1 inci paragrafında yeralan suçların herhangi birini işlemeye teşebbüs eden herhangi bir kişi de suç işlemiş sayılır.

5. Herhangi bir kişi aşağıdaki durumlarda da suç işlemiş sayılır :

a) İşbu maddenin 1 inci veya 4 üncü paragrafları anlamındaki bir suça, suç ortağı olarak iştirak etmesi,

b) İşbu maddenin 1 inci veya 4 üncü paragrafları anlamındaki bir suçun işlenmesini örgütlemesi veya başka kişilere bu suçun işlenmesi yönünde talimat vermesi,

c) İşbu maddenin 1 inci veya 4 üncü paragrafları anlamındaki bir veya birden fazla suçun birlikte hareket eden bir grup tarafından işlenmesine katkıda bulunması. Bu katkı kasıtlı olmalı ve,

i) Ya eylem ve amacı işbu maddenin 1 inci paragrafı kapsamındaki bir suçun işlenmesini gerektiren bir grubun bu suç teşkil eden eylemini kolaylaştırmaya veya amacına hizmet etmeye yönelik olmalı,

ii) Ya da grubun, işbu maddenin 1 inci paragrafı kapsamında bir suç işleme niyetinde olduğunu bilerek yapılmış olmalı,

### Madde 3

12 nci madde ile 18 inci Madde hükümlerinin uygun olduğu ölçüde tatbik edildiği durumlar hariç olmak üzere, işbu Sözleşme, suçun tek bir ülke dahilinde işlenmesi, suçun failinin bu devletin vatandaşı olması ve bu devletin topraklarında bulunması ve başka hiçbir devletin 7 nci Maddenin 1 inci paragrafı veya 7 nci Maddenin 2 nci paragrafı uyarınca yargı yetkisini tesis edemediği hallerde uygulanmayacaktır.

### Madde 4

Her Taraf Devlet,

a) 2 nci Maddede belirtilen suçların iç hukuku uyarınca cezai kovuşturma gerektiren suç kapsamına alınması,

b) Bu suçların ağırlığını göz önünde bulundurarak uygun şekilde cezalandırmalarının sağlanması,

için gerekli önlemleri alır :

### Madde 5

1. Her Taraf Devlet, iç hukuk ilkelerine uygun olarak, ülkesinde yerleşik veya kendi hukukuna göre kurulmuş olan bir tüzel kişiliğin yönetiminden veya denetiminden sorumlu bir kişi, bu sıfatıyla, 2 nci Maddede belirtilen bir suçu işlediğinde, o tüzel kişiliğin sorumlu tutulabilmesi için gerekli tedbirleri alır. Bu sorumluluk, cezai, hukuki ya da idari olabilir.

2. Bu sorumluluk, suçu işleyenlerin cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

3. Her Taraf Devlet, 1 inci Paragraf uyarınca sorumlu tutulan tüzel kişiliklerin, etkin, orantılı ve caydırıcı nitelikte cezai, hukuki veya idari yaptırımlara tâbi tutulmalarını sağlar. Bu yaptırımlar parasal nitelikte de olabilir.

## Madde 6

Her Taraf Devlet, bu Sözleşme kapsamında suç teşkil eden eylemlerin, siyasi, felsefi, ideolojik, ırksal, etnik, dini veya herhangi benzer bir gerekçe ile hiçbir koşulda mazur gösterilememesi için, gerektiğinde yasal düzenlemeler de dahil olmak üzere gerekli olabilecek tedbirleri alır.

## Madde 7

1. Her Taraf Devlet aşağıdaki hallerde 2 nci Maddede belirtilen suçlara ilişkin yargılama yetkisini tesis etmek için gerekli önlemleri alır.

a) Suç, topraklarında işlendiğinde,

b) Suç, bayrağını taşıyan bir deniz aracında veya suçun işlendiği sırada kendi mevzuatına uygun şekilde kayıtlı bulunan bir hava aracında işlendiğinde,

c) Suç, bir vatandaşı tarafından işlendiğinde,

2. Her Taraf Devlet, aşağıdaki hallerde de bu kabil suçlar üzerinde yargılama yetkisini tesis eder.

a) İşlenen suçun amaç veya sonucunun topraklarında veya bir vatandaşına karşı 2 nci Maddenin 1 inci Paragrafının (a) veya (b) bentlerinde belirtilen bir suçun işlenmesi olması;

b) İşlenen suçun amaç veya sonucunun, söz konusu Devletin diplomatik veya konsüler binaları da dahil olmak üzere, toprakları dışında bulunan bir kamu tesisine karşı 2 nci Maddenin 1 inci Paragrafının (a) veya (b) bentlerinde belirtilen bir suçun işlenmesi olması;

c) İşlenen suçun amaç veya sonucunun, kendisini herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye veya gerçekleştirmekten kaçınmaya zorlama amacıyla 2 nci Maddenin 1 inci Paragrafının (a) veya (b) bentlerinde belirtilen bir suçun işlenmesi olması;

d) Suçun, daimi ikametgâhı kendi topraklarında olan bir vatansız tarafından işlenmesi,

e) Suçun, sözkonusu Devletin Hükümeti tarafından işletilen bir hava aracında işlenmesi,

3. Bu Sözleşmenin onaylanmasının, kabul edilmesinin, uygun bulunmasının veya katılınmasını akabinde, her Taraf Devlet, 2. Paragraf uyarınca tesis ettiği yargı yetkisi hakkında Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bilgi verir. Değişiklik olması halinde, ilgili Taraf Devlet derhal Genel Sekreteri bilgilendirir.

4. Her Taraf Devlet, fail zanlısının kendi ülkesinde bulunması ve 1. ve 2. Paragraflar uyarınca yargı yetkisini tesis etmiş olan diğer herhangi bir Taraf Devlete iade etmediği hallerde, 2. Maddede belirtilen suçlar üzerinde yargı yetkisini tesis etmek için gerekli olabilecek tedbirleri de alır.

5. 2. Maddede belirtilen suçlar üzerinde, birden fazla Taraf Devletin yargı yetkisinin ileri sürüldüğü hallerde, ilgili Taraf Devletler, faaliyetlerini, özellikle takibat koşulları ve adli yardımlaşma yöntemleri çerçevesinde uygun biçimde koordine etmeye gayret eder.

6. Bu Sözleşme, genel uluslararası hukukun ilkelerine hanel gelmeksizin, Taraf Devletlerin iç hukuklarına uygun olarak tesis ettikleri cezai yetkisinin uygulamalarına engel olmaz.

## Madde 8

1. Her Taraf Devlet, gerektiğinde müsadere edilebilmeleri amacıyla, 2. Maddede belirtilen suçların işlenmesi için kullanılan, veya kullanılması için oluşturulan fonların veya bu suçlardan temin edilen kazançların tespiti,

bulunması, dondurulması, el konulması için iç hukuku uyarınca gerekli tedbirleri alır,

2. Her Taraf Devlet, 2. Maddede belirtilen suçların işlenmesinde kullanılan veya kullanılması için oluşturulan fonların veya bu suçlardan elde edilen kazançların müsadere edilebilmesi için iç hukuku uyarınca gerekli tedbirleri alır,

3. İlgili her Taraf Devlet, işbu maddede öngörülen müsadere sonucunda elde edilen fonların düzenli ya da duruma göre başka Taraf Devletlerle paylaşımını düzenleyen anlaşmalar akdetme yoluna gidebilir,

4. Her Taraf Devlet, işbu maddede öngörülen müsadere sonucunda elde edilen fonların, 2.Madde 1. Paragraf (a) ve (b) bentlerinde zikredilen suçların mağdurları veya ailelerinin tazmini için kullanılması amacıyla düzenlemeler oluşturur,

5. Bu maddenin hükümleri, iyi niyetli üçüncü tarafların haklarına hanel getirmeksizin uygulanır,

### Madde 9

1. 2. Maddede belirtilen bir suçun failinin veya fail zanlısının topraklarında bulunabileceği bilgisini alan ilgili Taraf Devlet, bilgisine getirilen hususların soruşturulması için iç hukukuna göre gerekli olabilecek önlemleri alır,

2. Koşulların gerektirdiğini düşündüğü hallerde, fail veya fail zanlısı topraklarında bulunan Taraf Devlet, takibat veya iade amacıyla bu kişinin hazır bulunmasını sağlamak üzere iç hukuku çerçevesinde uygun tedbirleri alır,

3. İşbu maddenin 2. paragrafında yer alan tedbirler uygulanan kişi, aşağıdaki haklara sahiptir:

a) Vatandaşı olduğu veya başka bir şekilde haklarını korumaya mezun olan Devletin en yakın yetkili temsilcisi, veya vatansız olması durumunda daimi ikametgahının bulunduğu ülkenin Devlet temsilcisiyle gecikmeden temas kurmak,

b) O ülkenin temsilcisi tarafından ziyaret edilmek,

c) İşbu paragrafın a) ve b) bentlerinde öngörülen haklardan haberdar edilmek,

4. İşbu maddenin 3. paragrafında belirtilen haklar, fail veya fail zanlısının ülkesinde bulunduğu devletin kanun ve kuralları çerçevesinde ve fakat bu kanun ve kuralların işbu maddenin 3. Paragrafında belirtilen hakların tam olarak kullanılabilmesine imkân vermesi koşuluyla kullanılır.

5. İşbu maddenin 3. ve 4. paragrafları hükümleri, 7. Maddenin 1. paragrafının (b) bendi veya 2. paragrafın (b) bendi uyarınca yargı yetkisini ilan etmiş bulunan herhangi bir Taraf Devletin Uluslararası Kızılhaç Komitesi'ni zanlıyla temas ve zanlıyı ziyaret etmeye davet hakkına hanel getirmez.

6. Herhangi bir Taraf Devlet, işbu maddeye uygun olarak bir kişiyi tutukladığında, bu tutuklama ve tutuklamayı muhik kılan nedenler konusunda, 7. Madde, 1. ve 2. paragrafları çerçevesinde yargı yetkisini tesis etmiş Taraf Devletler ile yerinde olacağına kanaat getirmesi halinde ilgili herhangi başka bir Taraf Devlete doğrudan veya Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri aracılığıyla derhal bildirir. İşbu maddenin 1. paragrafında öngörülen soruşturmayı yürüten Devlet, tahkikatın sonuçlarını sözkonusu Taraf Devletlere süratle bildirir ve yargı yetkisini kullanmak niyetinde olup olmadığını açıklar.

### Madde 10

1. 7. Madde hükümlerinin uygulandığı hallerde, fail zanlısının topraklarında bulunduğu Taraf Devlet, onu iade etmeyecekse, aşırı bir gecikmeye mahal vermeksizin ve hiçbir istisna olmaksızın, suç kendi topraklarında işlenmiş olsun veya olmasın, konuyu kendi mevzuatında öngörülen süreç çerçevesinde cezai takibat başlatmalarını teminen yetkili makamlarına havale etmekle yükümlüdür. Bu makamlar kararlarını sözkonusu

devletin kanunlarının ağır suçlar için öngörölmüş olduğu aynı koşullarda verirler.

2. Herhangi bir Taraf Devletin ulusal mevzuatı o Devlete, bir vatandaşını iadeye veya teslim etmeye, iade veya teslime neden olan sorgulamasından veya yargılanmasından sonra cezasını çekmek üzere ülkesine geri dönmek koşuluyla izin verdiği ve hem bu devletin, hem iade talebinde bulunan devletin bu yöntemi ve uygun görebilecekleri diğer koşulları kabul etmeleri halinde, iade veya şartlı iade, işbu maddenin 1. paragrafında öngörölen yükümlölüğün taraf devletçe yerine getirilmesi anlamına gelir.

### **Madde 11**

1. 2. Maddede öngörölen suçlar Taraf Devletler arasında bu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden önce akdedilmiş tüm iade anlaşmalarında, iade sebebi olarak telakki edilir. Taraf Devletler, bu suçları, bundan böyle aralarında imzalayacakları her iade anlaşmasında, iadeye neden suç olarak telakki etmeyi taahhüt ederler.

2. İade için bir iade anlaşmasının mevcudiyeti koşulunu arayan bir Taraf Devlet, iade anlaşması olmadığı diğer bir Taraf Devlettten iade talebi alması durumunda, dilerse işbu Sözleşmeyi, 2. Maddede tanımlanan suçlar çerçevesinde iadenin yasal zemini olarak görebilir. İade, talep edilen Devletin mevzuatındaki diğer şartlara tâbidir.

3. İade için bir iade anlaşmasının mevcudiyeti koşulunu aramayan devletler, 2. Maddede belirtilen suçları, talep edilen Devletin mevzuatındaki şartlara hâlel getirmeksizin, aralarında iadeye tâbi suçlar olarak kabul ederler.

4. Gerekmesi halinde 2. Maddede belirlenen suçlar, Taraf Devletler arasında iade gerçekleşebilmesi için, işlendikleri yer kadar, 7. Maddenin 1. ve 2. Paragrafları uyarınca yargısal yetki ilan etmiş Taraf Devletlerin topraklarında da işlenmiş sayılır.

5. Taraf Devletler arasında akdedilmiş iade anlaşma ve düzenlemelerinin, 2. Maddede tanımlanan suçlarla ilgili hükümlerinin bu Sözleşmeyle bağdaşmayanları değiştirmiş sayılır.

### **Madde 12**

1. Taraf Devletler, ellerinde bulunan ve yargılama amacıyla gerekli kanıt unsurlarının temini için yardım da dahil olmak üzere, 2. Maddede belirtilen suçlarla ilgili cezai soruşturmalarda ya da ceza davalarında veya iade işlemlerinde, mümkün olan en geniş şekilde adli yardımlaşmada bulunurlar.

2. Taraf Devletler, adli yardımlaşma talebini geri çevirmek amacıyla, banka hesaplarının gizliliği ilkesini dermeyan edemezler.

3. Talep eden Taraf, talep edilen devlet tarafından sağlanan bilgi ve verileri, onun ön onayı olmaksızın, talebe konu olanlar haricindeki soruşturma, kovuşturma ya da davalarda kullanamaz.

4. Her Taraf Devlet, 5. Maddede öngörölen cezai, hukuki ya da idari sorumlulukları saptamak için gerekli bilgi veya kanıt unsurlarını diğer Taraf Devletlerle paylaşmak üzere yöntemler geliştirebilir.

5. Taraf Devletler, kendilerine 1. ve 2. paragraflar çerçevesinde düşen yükümlölükleri, aralarında mevcut bulunan adli yardımlaşma ve bilgi teatisi anlaşmaları ve düzenlemeleri çerçevesinde yerine getirirler. Bu tür anlaşmalar veya düzenlemelerin yokluğunda, Taraf Devletler, sözkonusu adli yardımlaşmayı ulusal mevzuatlarına uygun olarak gerçekleştirirler.

### **Madde 13**

2. Maddede belirtilen suçların hiçbirisi, suçluların iadesi veya karşılıklı adli yardım amaçları bakımından, mali suç olarak kabul edilmez. Bu çerçevede, Taraf Devletler, suçluların iadesi veya karşılıklı adli yardım talebini, sadece suçun mali olma vasfını dermeyan ederek geri çeviremez.

## Madde 14

2. Maddede belirtilen suçların hiçbiri, suçluların iadesi veya adli yardımlaşma amaçları bakımından, siyasi bir suç veya siyasi suçla bağlantılı bir suç veya siyasi saiklerle işlenmiş bir suç olarak değerlendirilmez. Bu çerçevede, bu kabil bir suç dolayısıyla yapılan iade veya adli yardımlaşma talebinin, sadece siyasi bir suç veya siyasi suçla bağlantılı bir suç veya siyasi gerekçelerle işlenmiş bir suçla ilgili olduğu gerekçesiyle geri çevrilmez.

## Madde 15

Talep edilen Taraf Devletin, 2. Maddede belirtilen suçlar için yapılan iade veya adli yardımlaşma talebinin bir kişiyi ırk, din, uyruk, etnik köken veya siyasal görüşünden dolayı kovuşturmak ya da cezalandırmak amacıyla yapıldığı veya talebin yerine getirilmesinin bu sebeplerden herhangi biri yüzünden kişinin durumuna zarar vereceğine inanmak için makul gerekçelerinin bulunduğu hallerde, bu sözleşmenin hiçbir hükmü, iade veya adli yardımlaşma yükümlülüğü getirdiği şeklinde yorumlanamaz.

## Madde 16

1. Taraf Devletlerden birinin ülkesinde tutuklu veya cezasını çekmekte bulunan bir kişinin, 2. Maddede belirtilen suçların soruşturulması veya kovuşturulması çerçevesinde hüviyet tespiti veya tanıklık veya olayların tespiti konusunda yardım sağlamak üzere diğer bir taraf devletin ülkesinde hazır bulunmasının talep edilmesi halinde, bu kişi, aşağıdaki şartların yerine getirilmesi kaydıyla nakle tâbi tutulabilir:

(a) Söz konusu kişinin serbestçe ve bilinçli bir şekilde rıza göstermesi,

(b) Her iki Taraf Devletin yetkili makamlarının, gerekli görebilecekleri şartlara uygun olarak nakil konusunda rıza göstermeleri

2. İşbu maddenin amaçları açısından:

(a) Gönderen devletin aksine talebi veya yetkilendirmesi olmaması kaydıyla, gönderilen devlet gönderilen kişiyi tutuklu bulundurma yetkisi ve yükümlülüğünü taşır.

(b) Gönderilen devlet, kişiyi, iki devlet arasında önceden mutabık kalınan veya bu devletlerin yetkili makamlarının kararlaştırdıkları şekilde, gönderen devlete teslim etme yükümlülüğünü geciktirmeksizin yerine getirir.

(c) Kişinin gönderildiği devlet, kişinin geri gönderilmesi maksadıyla, gönderen devletten iade işlemleri başlatmasını talep edemez.

(d) Gönderilen kişinin gönderildiği devlette tutuklu olarak geçirmiş olduğu süre, gönderen devlette çekmekte olduğu cezasından mahsup edilir.

3. Bu madde uyarınca bir kişiyi gönderen taraf devlet rıza vermedikçe, bu kişi, uyuşu ne olursa olsun, gönderen devletin ülkesinden ayrıldığı tarihten önceki eylem ve mahkumiyetleri için, ne kovuşturulabilir, ne tutuklanabilir, ne de gönderildiği ülkedeki dolaşım özgürlüğüne başkaca sınırlamalar getirilebilir

## Madde 17

İşbu Sözleşme uyarınca tutuklanan veya hakkında herhangi başka bir önlem alınan veya dava açılan herkesin, toprağında bulunduğu devletin mevzuatında öngörülen her türlü temel hak ve güvencelerden yararlanma ve uluslararası insan hakları hukuku da dahil olmak üzere, uluslararası hukuk hükümlerini içerecek şekilde adil muamele güvencesine sahip olma hakkı vardır.

## Madde 18

Taraf Devletler, topraklarının dahilinde veya haricinde işlenecek suçların kendi topraklarında gerçekleştirilen hazırlıklarının önlenmesi amacıyla gerektiğinde iç hukuklarında lazım gelen düzenlemeleri yapmak da dahil olmak üzere 2. Maddede belirtilen suçların önlenmesi amacıyla mümkün olan her türlü tedbiri almak suretiyle işbirliği yaparlar. Bu meyanda,

a) 2. Maddede belirtilen suçların işlenmesini bilerek teşvik eden, kışkırtan, örgütleyen ya da gerçekleştiren kişilerin ve örgütlerin topraklarındaki yasadışı eylemlerinin yasaklanmasına ilişkin önlemler,

b) Finansal kurumlar ve finans işleri yapan diğer kuruluşları, devamlı veya arızı müşterilerinin veya lehlerine hesap açılan kişilerin teşhisi için mevcut en etkili yöntemleri kullanmaya, olağandışı veya şüpheli işlemlere özel bir dikkat göstermeye ve suç teşkil eden bir eylemden kaynaklandığından şüphelenilen işlemleri haber vermeye mecbur eden önlemler. Bu amaçla Taraf Devletler, aşağıdaki tedbirleri öngörmelidirler:

(i) Sahip veya lehdarlarının teşhis edilemediği veya edilemez olduğu hesapların açılmasını yasaklayan düzenlemeler ve bu kuruluşların sözkonusu işlemlerin gerçek sahiplerinin kimliklerini kontrol etmelerini garanti eden önlemler almak,

(ii) Tüzel kişilerin kimliklerinin belirlenmesi konusunda, mali kurumları, gerektiğinde, müşterinin hukuki varlığını ve yapısını, kamu sicilinden veya müşterinin kendisinden veya her ikisinden, başta müşterinin ismini, yasal şeklini, adresini, yöneticilerini ve tüzel kişiliğin sorumluluğunu düzenleyen hükümleri olmak üzere şirketin teşekkülüne dair kanıtı aramak suretiyle kontrol etmek amacıyla önlemler almaya zorunlu tutmak,

(iii) Mali kurumların, şüpheleri haklı bir nedene dayandığında gizlilik ilkesini ihlal etmelerinden dolayı cezai veya hukuki sorumluluklarını doğurmayacak şekilde, tüm karmaşık, sıradışı ve önemli işlemler ile görünür bir ekonomik veya yasal nedeni olmayan tüm sıradışı işlemler derhal yetkili makamlara bildirmelerini zorunlu kılan yasal düzenlemeleri gerçekleştirmek,

(iv) Mali kurumların ulusal veya uluslararası işlemlere ilişkin tüm gerekli belgeleri asgari beş yıl saklamalarını talep etmek,

2. Ayrıca, Taraf Devletler, 2 nci maddede tanımlanan suçların önlenmesi için;

(a) Tüm para transferi kurumlarının, örneğin bu kurumların kuruluş izinleri de dahil olmak üzere, denetlenmesini sağlayan tedbirleri almak,

(b) Bilgilerin amacına uygun şekilde kullanılacağı ve sermayenin serbest dolaşımının hiçbir surette engellemeyeceğinin kesin garantilere tâbi olmaları kaydıyla nakit ve ticaret senetlerinin izlenmesini veya gözetimini sağlayacak gerçekçi tedbirler almak,

hususlarında işbirliğinde bulunurlar.

3. Taraf Devletler, ayrıca kesin ve teyit edilen bilgileri iç hukuklarına uygun olarak teati etmek ve 2 nci maddede belirtilen suçların işlenmesini önlemek amacıyla alınan idari tedbirler ile özellikle aşağıda belirtilen tedbirlerden uygun olanları koordine etmek suretiyle, 2 nci maddede belirtilen suçların önlenmesinde işbirliği yaparlar:

(a) 2 nci maddede belirtilen suçların bütün veçhelerine ilişkin bilgilerin güvenli ve hızlı biçimde teati edilmesini kolaylaştırmak amacıyla, yetkili kuruluş ve makamları arasında iletişim kanalları kurmak ve muhafaza etmek;

(b) 2 nci maddede belirtilen suçlara ilişkin olarak, aşağıda belirtilen hususlarda soruşturma yapılmasında birbirleriyle işbirliğinde bulunmak:

(i) Bu tür suçlara katıldığına dair haklarında makul şüpheler bulunan kişilerin kimliği, yeri ve faaliyetleri,

(ii) Bu tür suçların işlenmesiyle ilgili fon hareketleri.



4. Taraf Devletler, Uluslararası Kriminal Polis Örgütü (Interpol) aracılığıyla bilgi teatisinde bulunabilirler.

#### **Madde 19**

Sanık hakkında cezai takibatın yürütüldüğü Taraf Devlet, takibatın kesin sonucunu, iç hukuk veya uygulanabilir usuller çerçevesinde, diğer Taraf Devletleri bilgilendirecek olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine iletir.

#### **Madde 20**

Taraf Devletler, bu Sözleşmedeki yükümlülüklerini, devletlerin egemen eşitliği ve toprak bütünlükleri ile diğer devletlerin içişlerine karışmama ilkelerine saygı çerçevesinde yerine getirirler.

#### **Madde 21**

İşbu Sözleşmenin hiçbir hükmü, devletlerin ve kişilerin başta Birleşmiş Milletler Yasasının uluslararası insancıl hukukun ve ilgili diğer sözleşmelerin amaçları olmak üzere, devletlerin ve bireylerin uluslararası hukuktan kaynaklanan diğer hak, yükümlülük ve sorumluluklarını etkilemez.

#### **Madde 22**

Bu Sözleşmenin hiçbir hükmü, bir Taraf Devlete, diğer bir Taraf Devletin ülkesinde ve o Taraf Devletin kendi iç hukukuna göre münhasıran sahip olduğu yargı yetkisini veya görevlerin ifası hakkını vermez.

#### **Madde 23**

1. İşbu Sözleşmenin eki, aşağıdaki koşulları haiz uygun andlaşmaların ilavesi suretiyle tadil edilebilir:

(a) Bütün devletlerin katılımına açık olmak,

(b) Yürürlüğe girmiş bulunmak,

(c) İşbu Sözleşmeye taraf en az 22 devlet tarafından onay, kabul, uygun bulunma veya katılmaya konu edilmiş olmak.

2. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra her Taraf Devlet böyle bir değişiklik teklif edebilir. Herhangi bir değişiklik teklifi, depozitere yazılı olarak iletir. Depoziter, 1 inci paragraftaki şartlara uyan teklifleri bütün Taraf Devletlere bildirir ve onların, teklif edilen değişikliğin kabul edilip edilmemesine ilişkin görüşlerini ister.

3. Teklif eden değişiklik, bütün taraflara iletilmesinden itibaren 180 gün içinde Taraf Devletlerin üçte birinden yazılı bildirim yoluyla itiraz gelmediği takdirde kabul edilmiş sayılır.

4. Kabul edilmiş bir değişiklik, buna ilişkin onay, kabul veya uygun bulma belgesini tevdi eden Taraf Devletler bakımından, bu tür 22 nci belgenin tevdiini takip eden 30 uncu gün sonunda yürürlüğe girer. Değişikliği, 22 nci belgenin tevdiinden sonra onaylanan, kabul eden, uygun bulan veya katılan her bir Taraf Devlet bakımından bu değişiklik, kendi onay, kabul veya uygun bulma belgesini tevdiinden itibaren 30 gün sonra yürürlüğe girer.

#### **Madde 24**

1. Bu Sözleşmenin yorumlanması veya uygulanmasıyla ilgili olarak iki veya daha fazla Taraf Devlet arasında ortaya çıkıp da makul bir süre içinde müzakere yoluyla çözümlenemeyen bir uyuşmazlık, bu Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, tahkime sunulur. Şayet tahkim talebini takip eden 6 ay içinde Taraflar tahkimin teşkili üzerinde anlaşamazsa, Taraflardan herhangi biri, uyuşmazlığı, Divan Statüsüne uygun olarak yapacağı bir müracaatla Uluslararası Adalet Divanına götürür.

2. Her devlet, bu Sözleşmeyi imzası, onayı, kabulü, uygun bulması veya Sözleşme'ye katılımı sırasında,

kendisini işbu maddenin 1 inci Paragrafı hükümleriyle bağlı saymadığını beyan edebilir. Diğer Taraf Devletlerde bu tür bir çekince beyanında bulunmuş bir Taraf Devlete karşı sözkonusu hükümlerle bağlı değildirler.

3. İşbu maddenin 2 nci Paragrafı hükümlerine uygun olarak çekince koymuş olan herhangi bir devlet, bu çekincesini Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bu amaçla yapacağı bir bildirimle her an geri çekebilir.

### **Madde 25**

1. İşbu Sözleşme, 10 Ocak 2000'den 31 Aralık 2001'e kadar New York'taki Birleşmiş Milletler Merkezinde bütün devletlerin imzasına açık tutulur.

2. İşbu Sözleşme, onay, kabul veya uygun bulmaya tâbidir. Onay, kabul veya uygun bulma belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilir.

3. İşbu Sözleşme, her devletin katılımına açıktır. Katılım belgeleri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilir.

### **Madde 26**

1. İşbu Sözleşme, yirmi ikinci onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdiini takip eden 30 uncu gün yürürlüğe girer.

2. Yirmi ikinci onay, kabul, uygun bulma veya katılım belgesinin tevdiinden sonra bu Sözleşmeyi onaylayan, kabul eden, uygun bulan veya Sözleşmeye katılan her bir devlet bakımından Sözleşme, o devletin onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesini tevdiini takip eden 30 uncu gün yürürlüğe girer.

### **Madde 27**

1. Herhangi bir Taraf Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine yazılı bildirimde bulunmak suretiyle, bu Sözleşmeden çekilebilir.

2. Çekilme, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin bildiri aldığı tarihten itibaren bir yıl sonra geçerlik kazanır.

### **Madde 28**

Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça metinleri eşit derecede geçerli olan bu Sözleşmenin orijinal nüshası, bunun onaylı örneklerini bütün devletlere dağıtacak olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından saklanır.

Yukarıdaki hususlar tasdiken, Hükümetleri tarafından usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış aşağıda kayıtlı imzacılar, 10 Ocak 2000 tarihinde New York'ta Birleşmiş Milletler Merkezinde imzaya açılan bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

### **Ek :**

1. Uçakların Yasadışı Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Sözleşmesi (16 Aralık 1970, Lahey) - ICAO
2. Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Sözleşmesi (23 Eylül 1971, Montreal) - ICAO
3. Diplomatik Ajanlar Dahil Uluslararası Korunan Kişilere Karşı Suçların Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi (14 Aralık 1973, New York) - BMGK
4. Rehin Almalara Karşı Uluslararası Sözleşme (17 Aralık 1979, New York) - BMGK
5. Nükleer Maddelerin Fiziki Korunması Sözleşmesi (3 Mart 1980, Viyana)
6. Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet veren Havalimanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesi Protokolü, Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokol (24 Şubat 1988, Montreal) - ICAO,
7. Denizcilik Seferyollarının Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Sözleşmesi (10 Mart 1988,

Roma) - IMO,

8. Kıta Sahanlığında Kurulu Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Protokol (10 Mart 1988, Roma) - IMO,

9. Terörist Bombalamaların Önlenmesi Sözleşmesi (15 Aralık 1997, New York) - BMGK

## **BEYAN**

1. Türkiye Cumhuriyeti, Sözleşmenin 2 nci maddesinin 1(b) paragrafının uygulanmasının bir silahlı çatışmanın varlığına işaret etmeyeceğini, silahlı çatışma tabirinin, örgütlü bir biçimde olsun veya olmasın, ceza hukuku kapsamında terörizm suçunu oluşturan fiillerin işlenmesinden farklı olan bir durumu betimlediğini beyan eder.

2. Türkiye Cumhuriyeti, Sözleşmenin 2 nci maddesinin 1(b) paragrafının, 21 inci maddede de ifade edildiği üzere, devletlerin BM Şartı da dahil olmak üzere uluslararası hukuktan kaynaklanan yükümlülüklerine, özellikle başka devletlerin topraklarında faaliyet gösteren terörist ve silahlı gruplara finansal destek sağlamama yükümlülüğüne zarar vermeyeceğini beyan eder.

3. "Terörizmin Finansmanının Önlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme"nin 24 üncü maddesinin 2 nci paragrafına uygun olarak, Türkiye Cumhuriyeti, adı geçen Sözleşmenin 24 üncü maddesinin 1 inci fıkrası ile kendisini bağlı telakki etmediğini açıklar.